



Hudba na německé škole

Evangelické Zinzendorfovo gymnázium Herrnhut (Svobodný stát Sasko)

VLADIMÍR HEULER



Summary

This article refers about the music education in Germany and musical projects of our school.



Vážené dámy, vážení pánové, kolegyně a kolegové,

v následujícím příspěvku bych rád poreferoval o hudebním vzdělávání a využití možností hudebních aktivit našeho gymnázia. Vyučuji zde již šestým rokem hudební výchovu a český jazyk (cizí jazyk). Zároveň působím jako učitel hry na klavír na zdejší hudební škole (Kreismusikschule Dreiländereck).

Vzdělávání v Německu se v jednotlivých spolkových zemích liší. Pro jednotlivé spolkové země platí závazný konkrétní učební plán (u nás Lehrplan Sachsen). Podle tohoto plánu jsou stanoveny učební okruhy a cíle, kterých škola musí dosáhnout.

Na naše gymnázium přicházejí žáci po základní škole (Grundschule), která trvá čtyři roky. Zde se vzdělávají od páté do dvanácté třídy. Ze základní školy mají též možnost vzdělávání na tzv. Mittelschule (střední škola), kde v desáté třídě studium ukončují závěrečnou zkouškou, tzv. Mittelschulabschluss. Gymnaziální vzdělávání v Sasku začíná ve srovnání s českým systémem o jeden rok dříve. Navíc maturitu skládají též o rok dříve, tedy ve dvanácté třídě.

„Systematický kontinuální rozvoj dovedností a schopností jako prostředek k poznání.“

Takto je definován proces výuky hudební výchovy v učebním plánu Svobodného státu Sasko. Je tedy v naší režii, jakým způsobem budeme pracovat na rozvoji hudební kreativity žáků a jaké cesty a prostředky k tomu



využijeme. Stěžejním bodem v celém procesu je též podíl praktických činností a teorie. Praktické činnosti v pátých a šestých ročnících činí 70 % a postupně se do desáté třídy snižují na 50 %. Pro Oberstufe, kterou tvoří 11. a 12. třídy, se na jednotlivá pololetí koncipují tematické celky. Zde je na učiteli, jakým procentuálním poměrem podíl praktických činností a teorie rozdělí.

Pro lepší orientaci uvádím v následujících přehledech týdenní hodinovou dotaci a celkový přehled jednotlivých tříd s možnostmi povinného výběru tematického okruhu.

5. třída	2 h	6. třída	1 h	7. třída	1 h
8. třída	2 h	9. třída	1 h	10. třída	1 h
11. třída	2 h	12. třída	2 h		

5. třídy

Hudební praxe	35
Poslech a objevování hudby	15
Povinně volitelné okruhy	4
Návštěva koncertu	
Hudba a scéna	
Experimenty se zvuky	



6. třídy

Hudební praxe
Poslech a objevování hudby
Povinně volitelné okruhy
 Návštěva koncertu
 Hudba a divadlo
 Výroba hudebního nástroje

7. třídy

Hudební praxe
Poslech a objevování hudby
Povinně volitelné okruhy
 Návštěva koncertu
 Kostelní (církevní) hudba
 Hudba na počítači

8. třídy

Hudební praxe
Poslech a objevování hudby
Povinně volitelné okruhy
 Návštěva koncertu
 Hudba a divadlo
 Hudební produkce

9. třídy

Hudební praxe
Poslech a objevování hudby
Povinně volitelné okruhy
 Návštěva koncertu
 Hudba a věda
 Hudba a média

10. třídy

Hudební praxe
Poslech a objevování hudby
Povinně volitelné okruhy
 Hudební tradice regionů
 Hudba na počítači
 Hudba našich sousedů (přeshraniční spolupráce)
 Hudební management

11. a 12. třídy

(Grundkurs, příprava na maturitu)

Hudební praxe
Poslech a objevování hudby
Povinně volitelné okruhy
 Návštěva koncertu
 Zhudebnění textů
 Úpravy skladeb

Dále pak sedmé, osmé a deváté třídy absolvují tzv. Profilunterricht. Jedná se o deputát dalších hodin, které v blocích propojují mezipředmětově určitá témata. Např. hudba a zvuk (nahrávání a akustické měření), hudba a reklama (výroba hudebního nástroje a následná reklama, zpracování loga, jinglu, sloganu, natočení reklamy). Zde mají učitelé volnou ruku a je jen na nich, čím žáky zaujmou. Blok, kde převažuje hudební složka, probíhá jednou týdně tři hodiny po dobu asi dvou měsíců. Naše škola se zapojuje též do mnoha hudebních projektů. Dovolte mi zmínit alespoň jeden z nich.

Projekt „PhilMehr! Klassikaktiv“

Naši žáci se již třetím rokem zapojují do hudebního projektu, kde může každý z nich aktivně využít svůj potenciál. Spolu s profesionálními hudebníky z Neue Lausitzer Philharmonie po týdenní přípravě v tzv. Projektwoche pořádáme závěrečný koncert. Žáci tento koncert sami připravují. Vyrábí propagační materiály, připravují catering, ozvučení a osvětlení, moderují jednotlivá čísla. Aktivně hrající žáci vystupují spolu s profesionály s několika skladbami, divadelní skupina školy koncert doplňuje scénickým ztvárněním. Koncert se těší velké oblibě a je každoročně vyhledávaným hudebním počinem města Herrnhut. Děkuji vám za pozornost.

Mgr. et Mgr. Vladimír Heuler, absolvent Univerzity Hradec Králové v oborech hudební výchova a německý jazyk a hudební výchova a klavír, doktorand UJEP v oboru hudební teorie a pedagogika, působí na Evangelische Zinzendorfschulen Herrnhut (Gymnázium) a Kreismusikschule Dreiländereck Herrnhut, koncertní umělec, hudebník, pedagog, ko-repitiitor a občasný divadelník (německá role klavíristy Erwina v divadelní hře Comedian Harmonists v Gerhart-Hauptmann-Theater Zittau)